

מדינת ישראל
משרד התעשייה, המסחר והתעסוקה

כלי הרמה וכלי לחץ, תקנות בנושא מעליות, עגורני צריח

תקנות הבטיחות בעבודה (הרמת בני אדם במלגזות), התשמ"ג – 1983

בתוקף סמכותי לפי סעיפים 173 ו-216 לפקודת הבטיחות בעבודה (נוסח חדש), התש"ל - 1970, אני מתקין תקנות אלה:

1. הגדרות

בתקנות אלה -

"מזלג" - שני הזיזים של מלגזה שבאמצעותם מורמים משאות;

"מלגזה" - מכונה להרמת משאות באמצעות מזלג, הנעה שלא על פסים, לרבות טרקטור המצויד בתורן הרמה;

"סל" - משטח או מכל המיועד לשמש להרמת בני אדם, המותקן על המזלג.

2. תנאים להרמת בני אדם

(א) לא יורם אדם במלגזה אלא בסל שנתקיימו בו התנאים האמורים בתקנות אלה.

(ב) לא יורמו במלגזה יותר משני בני אדם בעת ובעונה אחת.

3. נתוני המלגזה

לא יורם אדם במלגזה אלא אם -

(1) בודק מוסמך אישר כי המלגזה בעלת משקל נגדי וכושר הרמה מותר של 1800 ק"ג לפחות;

(2) המרחק בין מרכזי הגלגלים הקיצוניים באותו ציר הוא 900 מ"מ לפחות;

(3) במקרה של תקלה במערכת ההידראולית, מהירות ירידת הסל על מטענו המרבי אינה עולה על 0.50 מטר לשניה.

4. משקל הסל

משקל הסל ביחד עם שני בני אדם ומשא, לא יעלה על חמישית מעומס ההרמה של המלגזה כפי שאישר בודק מוסמך ובכל

מקרה לא יעלה על 500 ק"ג.

5. רצפת הסל

(א) שטח רצפת הסל לאדם לא יהיה קטן מ-0.6 מ"ר ומידות הסל לא יעלו על 1.20 מטר בכל כיוון.

(ב) רצפת הסל תהיה עשויה מחומר המונע החלקה.

(ג) ברצפת הסל יקבעו פתחי ניקוז למניעת היקוות נוזלים.

6. מעקות הסל

(א) גובה מעקות הסל בשלושת הצדדים שאינם פונים לתורן המלגזה לא יפחת מ-1 מטר מרצפת הסל; גובה מעקה ביניים לא

יפחת מ-0.45 מטר מרצפת הסל.

(ב) גובה מעקה הסל בצד הפונה לתורן לא יפחת מ-1.70 מטר מרצפת הסל, והמרחק בין המעקה לכל חלק נע לא יקטן

מ-100 מ"מ.

(ג) המעקות יהיו עשויים מוטות או צינורות מחומר קשיח ובחוזק מספיק.

7. לוחות רגל

מסביב לסל יותקנו לוחות רגל בגובה שלא יפחת מ-150 מ"מ.

8. דפנות הסל

(א) בדפנות הסל תותקן מחיצה עשויה רשת שקוטר החללים בין התילים בה לא יעלה על 20 מ"מ, או מחיצה מלאה שקופה.

(ב) הורכבה דלת בסל - תיקבע בדופן אחת בלבד ולא תתאפשר פתיחתה כלפי חוץ; הדלת תיסגר מכוח עצמה ותמנע

אפשרות לפתיחתה המקרית.

9. אחיזת יד

בסל יותקנו בצדדים ובחזית מוטות לאחיזת יד שימצאו 100 מ"מ פנימה מהמעקה ו100- מ"מ מעליו ויהיו עשויים מצינורות עגולים או מרובעים, מחומר קשיח ובחוזק מספיק.

10. הרכבת הסל

(א) מתחת לרצפת הסל יותקנו שני שרוולים עשויים צינורות בחתך מלבני שרוחבו לא יהיה גדול מ50- מ"מ מזה של כל אחד מזיזי המזלג.

(ב) אורך כל שרוול יהיה כאורך הרצפה, בתוספת 100 מ"מ לקצה הפונה לתורן המלגזה.

(ג) השרוול יותקן כך שהדופן החיצוני שלא תהיה במרחק שלא יהיה גדול מ150- מ"מ פנימה משפת הרצפה הקרובה אליו.

(ד) גובה רצפת הסל כשהוא מורכב לא יעלה על 100 מ"מ מפני המזלג.

(ה) הסל יצוייד בשני מנגנוני אבטחה או סגירה, בלתי תלויים זה בזה שכל אחד מהם יבטיח את הצמדת הסל לחלק האנכי של המזלג וימנע את החלקת הסל מהמזלג; המנגנונים כאמור יימצאו במקום שניתן לפקח עליהם בידי הנמצאים בסל.

11. שילוט הסל

על אחת מדפנות הסל יוצג שלט נראה לעין אשר יפרט:

(1) אם יש יותר מסל אחד - המספר הסידורי של הסל;

(2) המספר הסידורי או מספר הרישוי של המלגזה או המלגזות שעליהן מותר להרכיב את הסל;

(3) המשקל העצמי של הסל;

(4) מספר האנשים שמותר להרים בסל;

(5) עומס מרבי מותר להרמה בסל.

12. בדיקות

(א) הסל ייבדק לפני השימוש בו בידי בודק מוסמך למכונות הרמה, אשר יאשר התאמת הסל לדרישת התקן והתאמתו למלגזות שעליהן מותר להרכיב את הסל.

(ב) לפני הרכבת סל על מלגזה ושימוש בו, יבדוק תופש המקום או מי שהוא מינהו בכתב לענין זה, את תקינות הסל פעולת מנגנוני הנעילה ומנגנוני ההרמה והפיקוד של המלגזה, וכן ירים את הסל הריק עד לגובה המרבי, ויבדוק את תקינות ההפעלה.

(ג) הבדיקה תיעשה בנוכחות מפעיל המלגזה והממונה על בני האדם שיש להרימם.

13. מיקום המלגזה

לפני הרמת אדם במלגזה ינקטו בצעדים הבאים:

(1) המלגזה תועמד בשטח אופקי ותובטח מפני תזוזה מקרית;

(2) יוצבו מחסומים ושלט אזהרה במרחק נאות מן המלגזה למקרה שצופים שכלי רכב יעבור בקרבתה;

(3) יובטח שאנשים לא יעבדו, לא יימצאו ולא יעברו מתחת לסל כשהוא מורם;

(4) יובטח שהרמת הסל לא תיעשה במקומות שבהם מוגבל שדה הראייה של מפעיל המלגזה ובקרבה מסוכנת לקווי מתח שלא נותקו ולקווי קיטור חשופים, אלא אם מותקן בסל מפסק שבאמצעותו ניתן להפסיק את פעולות ההרמה.

14. מניעת הפעלה מקרית

(א) בטרם יכנס אדם לסל יופעל בלם החניה של המלגזה.

(ב) לא יימצא אדם בסל כשהמלגזה בתנועה.

15. מפעיל מלגזה

(א) לא יופעל סל אלא בידי מפעיל מלגזה בעל ותק של שנה לפחות בהפעלת מלגזות.

(ב) מפעיל המלגזה יימצא במושב הנהג של המלגזה כל עת שאדם נמצא בסל.

(ג) מפעיל מלגזה ישמור על קשר-עין עם הנמצאים בסל כל עוד הם מצויים בו.

16. פטור

מפקח עבודה רשאי או מי שהוא הסמיכו לכך, רשאי, בתעודה, לפטור מהוראות תקנות אלה אם לדעתו הנסיבות מצדיקות זאת.